

ПРЕС КЛИПИНГ

27. јул 2016.

НАСЛОВИ

Дефицит буџета Србије 3,9 милијарди динара, јавни дуг 72 одсто БДП (стр.2)

Сутра истиче рок за Галенику (стр.3)

УСКРАЂУЈУ ПРАВА РАДНИЦИМА: Газда из Италије, синдикати - ћао! (стр.3)

Брука: Радници у Перутнини Птуј испитивани на полиграфу (стр.4)

Боловања све чешћа, а болести све теже (стр.4)

Инспекција рада контролише Геокс и Перутнину Птуј (стр.5)

Резултати добри, али не и довољни (стр.6)

Просечна плата 377 евра - неко заради за месо, а неко за купус (стр.8)

Инспекција у "Перутнини Птуј": Полиграф није за запослене (стр.9)

ОТКРИВАМО Плате у јуну подигао јавни сектор (стр.10)

Укидање монопола на погребне услуге треба да смањи цене (стр.11)

Дефицит буџета Србије 3,9 милијарди динара, јавни дуг 72 одсто БДП

Извор:Бета

Буџет Србије у јуну је имао суфицит од 7,4 милијарди динара, док је дефицит буџета у првој половини ове године износио 3,9 милијарди динара

Буџет Србије у јуну је имао суфицит од 7,4 милијарди динара, док је дефицит буџета у првој половини ове године износио 3,9 милијарди динара, објавило је данас Министарство финансија.

Како се наводи, дефицит буџета у првих шест месеци, укључујући и пројектне зајмове, износио је 15,4 милијарди динара.

Капитални расходи финансирани из пројектних зајмова већи су у периоду од јануара до јуна 2016. године за 4,6 милијарди динара, у односу на исти период претходне године.

У јуну ове године су приходи буџет износили 94,6 милијарди динара, а расходи су били 87,2 милијарди динара. Порески приходи су износили 85,1 милијарди динара.

"У јуну се уплаћује порез на добит правних лица према годишњем обрачуну тако да је приход у овом месецу знатно виши у односу на остале месеце. Наплаћени приход у јуну указује да ће овогодишњи износ пореза на добит премашити планирани буџетски износ", наводи Министарство финансија.

По основу ПДВ-а у јуну је наплаћено 33,7 милијарди динара, док је од акциза прикупљено је 25,2 милијарди динара.

"У јулу се утврђују нови износи акциза на дуванске производе што је резултирало повећаним увозом и производњом у претходном периоду и већим приливом акциза по овом основу", наводи се у саопштењу.

Приход по основу пореза на доходак је нешто виши у односу на претходне месеце због почетка уплата годишњег пореза на доходак. Непорески приходи остварени су у износу од 8,4 милијарди динара, а по основу донација уплаћено је 1,2 милијарди динара. Највеће ставке на расходној страни су били расходи за запослене и трансфери организацијама обавезног социјалног осигурања (фонд ПИО, РФЗО, НСЗ, фонд СОВО), тако да је на исплату плата запосленима утрошено је 19 милијарди динара. На нивоу опште државе у првих шест месеци је забележен дефицит у износу од 18,2 милијарди динара, док је програмом са ММФ предвиђен дефицит од 78,3 милијарди динара.

У јуну је остварен буџетски суфицит у износу од 6,4 милијарди динара. Државна предузећа надлежна за одржавање и изградњу путева, Путеви Србије и Коридори Србије, у највећој мери се финансирају из кредита па је њихов укупан дефицит на крају јуна износио 10 милијарди динара.

ЈАВНИ ДУГ СРБИЈЕ НА КРАЈУ ЈУНА 71,9 ОДСТО БДП-А

Јавни дуг Србије на крају јуна 2016. године износио је 24,18 милијарди евра, што је 71,9 одсто бруто домаћег производа (БДП), објавило је данас Министарство финансија Србије. У мају је јавни дуг био 24,29 милијарде евра, што је 71,7 одсто БДП. На крају 2015. године јавни дуг је износио 24,80 милијарди евра, односно 76 одсто БДП-а. Јавни дуг Србије је на крају 2014. године износио 22,76 милијарди евра, односно 70,4 одсто БДП-а, док је на крају 2013. године био 20,14 милијарди евра, са учешћем од 59,6 одсто у БДП-у. Крајем 2000. године јавни дуг је био 14,17 милијарди евра или 201,2 одсто БДП-а, а најнижи износ јавног дуга био је 2008. године када је износио 8,78 милијарди евра или 28,3 одсто БДП. Законом о буџетском систему учешће јавног дуга у БДП-у ограничено је на 45 одсто.

Сутра истиче рок за Галенику

Извор:Бета

Рок за достављање обавезујућих понуда на тендеру за продају 25 одсто удела у Галеници по минималној цени од седам милиона евра истиче сутра

Рок за достављање обавезујућих понуда на тендеру за продају 25 одсто удела у Галеници по минималној цени од седам милиона евра истиче сутра.

Изабрани стратешки партнер имаће обавезу да обезбеди најмање пет стручњака са најмање 10 година радног искуства, од чега пет година на руководећим местима у фармацеутским компанијама, који ће управљати Галеником док траје стратешко партнерство.

Право учешћа на тендеру објављеном 4. априла имају компаније или конзорцијум који су у 2015. години имали приход од најмање 50 милиона евра или имовину у вредности већој од 100 милиона евра.

Првобитни рок за достављање обавезујућих понуда за куповин удела Галеници био је 4. мај, затим је два пута продужаван - до 27. маја, а потом до 27. јула.

Понуде ће бити рангиране на основу понуђеног износа за докапитализацију и минималног броја запослених у Галеници у периоду трајања стратешког партнерства.

Власници Галенике су држава Србија са улогом од 70 одсто, Акционарски фонд има одео од 15 одсто, а остали акционари 15 одсто.

Према писању медија, у случају да не успе продаја Галенике држава је спремила резервни план за ту фармацеутску фабрику, према коме би држава отписала дугове од око 130 милиона евра, док би фабрика кредите банкама враћала до 2020. године.

Према подацима Министарства привреде, за сувласништво са државом у Галеници заинтересовано је пет инвеститора, међу којима су бугарски произвођач лекова Софарм, Кадил фарм из Индије и два инвестициона фонда, британски Фронттиер и фински КЈК капитал.

УСКРАЂУЈУ ПРАВА РАДНИЦИМА: Газда из Италије, синдикати - ђао!

Аутор:Ј. Ж. СКЕНДЕРИЈА

Све више послодаваца у Србији ускрађује радницима основна права. Зеџ: Без организовања у "Калцедонији", "Голден лејдију", "Купер Стандарду"...

СВЕ више страних инвеститора у Србији забрањује синдикално организовање, онемогућава раднике да оснују своја удружења и заједнички заступају своје интересе. Осим "Јуре" и "Геокса" постоји још низ предузећа у којима се не поштују основна радничка права, каже за "Новости" Злата Зеџ, извршни секретар Уједињеног гранског синдиката "Независност".

- Нашим људима није дозвољено да се организују ни у "Купер стандарду", "Калцедонији", фирми "Голден лејди"... - каже она. - Интересантно је да су то већином италијанске газде који код нас не дозвољавају оснивање синдиката, иако су у њиховој држави они веома јаки.

Нељудско поступање послодаваца према радницима постало је пракса у Србији, а осим застрашивања отказом, вечитих уговора на одређено и минималних плата, сада понегде и ношење пелена и ограничавање времена за коришћење тоалета постају уобичајени. На удруживање ради заједничког наступа је готово па немогуће и помислити.

Наша саговорница наводи да се, рецимо, у бившој фабрици ИМТ-а у Бољевцима врата погона закључавају и свако ко жели у тоалет мора да тражи дозволу, а постоје послодавци који дозвољавају одлазак у тоалет само на паузи.

- У 21. веку је синдикално организовање постало немогуће и у ЕПС-у - тврди она. - Тамо се признаје само један синдикат, и то онај који се финансира из заједничке касе.

И у другом репрезентативном српском радничком удружењу, Савезу самосталних синдиката, тврде да је радницима све теже да се организују пошто газде то не дозвољавају, што је директно кршење закона.

Ранка Савић, председница Асоцијације слободних и независних синдиката Србије, каже да постоји забрана синдикалног организовања у свим малим и средњим предузећима где је запослено највише 50 људи, као и у занатским радњама и услужној делатности.

- Уништен је, рецимо, јак синдикат у смедеревској фабрици "Милан Благојевић", у фирмама Мирослава Мишковића радници не смеју ни да помисле на оснивање, а у "Делта транспорту" није постојао ни 24 сата. Нема синдиката ни код човека који је део социјалног дијалога, председник Удружења послодаваца Србије и члан СЕС-а, Небојше Атанацковића, који има неколико фирми без удружених радника - каже Ранка Савић.

НЕМЦИ И АМЕРИКАНЦИ ЗА ПОХВАЛУ

РАНКА Савић из АСНС каже да треба похвалити немачке и америчке компаније у којим све функционише савршено. Такве су, рецимо, "Бош" и "Леони".

- Постоје колективни уговори и социјални дијалог - каже наша саговорница. - То су послодавци код којих постоји синдикална традиција. На пример, у "Леонију" стоји сандуче у које се убацују примедбе радника, па пословодство једном месечно разматра проблеме.

Брука: Радници у Перутнини Птуј испитивани на полиграфу

Извор:Бета

Инспектори рада утврдили фирма из Бачке Тополе 17 радника испитивала на полиграфу, док је један одбио то испитивање

БЕОГРАД - Инспектори рада утврдили су данас да је фирма "Перутнина Птуј-Топико" из Бачке Тополе 21. јуна 17 радника испитивала на полиграфу, док је један одбио то испитивање, саопштило је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Србије.

Како се наводи у саопштењу, инспектор је послодавцу "скренуо пажњу" да је полиграфско испитивање дозвољено у кривичним поступцима и да могу да га врше само овлашћена лица, као и да овај облик испитивања није предвиђен радним правом, те да запослени нису дужни да подвргну полиграфском тестирању и да ако га одбију не смеју да трпе последице.

"Овакво испитање послодавац није утврдио Колективним уговором, нити уговорима о раду, нити је оно предвиђено Законом о раду", наводи се у саопштењу.

Како се додаје, председник репрезентативног синдиката у "Перутнини" рекао је инспектору да је синдикат знао за испитивање, али да ниједан радник није тражио заштиту, као и да их је радник који је одбио испитивање обавестио да ће дати отказ.

Инспектори су утврдили да је 12. јула са радником, који је одбио да буде испитан на полиграфу, споразумно раскинут рани однос.

Боловања све чешћа, а болести све теже

Аутор:Б. РАДИВОЈЕВИЋ

Пред лекарске комисије је због спречености за рад за шест месеци изашло готово 151.000 запослених. Повећана учесталост тумора као разлог за одсуствовање. Тумор највише „шаље“ на боловање у Новом Пазару

СВЕ више становника Србије мора да одсуствује са посла због болести, и то са најтежом дијагнозом. Само у првих шест месеци ове године због различитих тумора на боловању дужем од 30 дана било је 7,84 одсто запослених више него у истом периоду прошле године. Са овом дијагнозом се, нажалост, највише и повећао број запослених који су привремено спречени за

рад, што директно одражава поражавајућу статистику према којој од карцинома годишње у Србији оболи око 33.000 људи.

Иако "косе" по целој земљи, без изузетка, у првој половини ове године издвојиле су се, ипак, "црне тачке" најчешћег оболевања од тумора. Последњи извештај Републичког фонда за здравствено осигурање о привременој спречености за рад дужи од 30 дана, показује да се због тумора са посла највише одсуствовало на територији филијале Нови Пазар, где је чак 17 одсто свих који су ишли на боловање, са посла изостало због дијагнозе - тумор.

Изнад просека су, кад је реч о боловању од тумора, и становници Зрењанина, Ваљева, Сремске Митровице и Пирота. На територији ових филијала РФЗО међу разлозима за боловање тумори су заступљени од 11,35 одсто (у Пироту), до 13,17 (у Зрењанину).

У Лесковцу, Врању, Смедереву, Шапцу, Нишу и Пожаревцу, ситуација је боља, јер је тамо од свих који који су одсуствовали са посла са тумором било од 7,2 до 7,92 одсто, што је мање од просека у Србији.

СВЕ СМО БОЛЕСНИЈИ Лекари из домова здравља и болница кажу да последњи извештај РФЗО о одсуствовању са посла због болести само поткрепљује утисак који они, суочени са редовима пред ординацијама, одавно имају у пракси: да смо, генерално, све болеснији! У порасту су и болести мишићно-коштаног система и везивног ткива, па се због њих на боловање у првој половини ове године ишло за 7,7 одсто више него у истом периоду 2014. Све теже се, изгледа, носимо и са свакодневним проблемима и нагомиланим стресом. Подаци РФЗО показују да су се одласци на боловање због душевних поремећаја и поремећаја понашања повећали за 6,53 одсто, а од болести система крвотока, које су у Србији и најчешће, за 3,55. Од 1. јануара до 30. јуна на лекарску комисију изашло је 150.704 осигураника, неки једном, а неки и више пута. То је за 4,3 одсто више него у првој половини прошле године, кажу у РФЗО. Ако се међу онима који иду на краћа боловања, до 30 дана, за која накнаду исплаћује послодавац, и провуче по неко ко би, без праве дијагнозе, само мало да предахне од посла, или да се у сезони измести са свог радног места, јер "приватно" може да заради додатни новац, одсуство са посла дужи од 30 дана одобрава комисија. Изабрани лекар, који сам одлучује о краћим боловањима, за дужа практично само даје предлог.

Инспекција рада контролише Геокс и Перутнину Птуј

Извор:Бета

Инспектори рада данас ће у компанијама Перутнина Птуј и Геокс проверавати услове рада и начин на који су уређени радни односи, изјавила је представница Инспектората за рад Маја Илић

Инспектори рада данас ће у компанијама Перутнина Птуј и Геокс проверавати услове рада и начин на који су уређени радни односи, изјавила је представница Инспектората за рад Маја Илић.

"У Перутнини Птуј ће се испитати да ли је било кршења уговора због одбијања полиграфског испитивања, јер запослени на то није обавезан и може да покрене радни спор пред судом, а у компанији Геокс ће бити обављена редовна контрола радних услова", рекла је Илић за Радиотелевизију Србије (РТС).

Илић је нагласила да полиграфско испитивање није предвиђено Законом о раду и да запослени не може да трпи штетне последице, уколико то одбије.

У компанији Геокс, како је навела, ради се редован инспекцијски надзор који је најављен у складу са законом, а контролисаће се услови рада, јер је постојала пријава запослених о повишеној температури у просторијама.

Илић је најавила да ће резултати инспекцијских контрола ових предузећа бити готови до краја радног времена.

Према писању медија, локалној инспекцији рада из Геокса су стигле четири анонимне пријаве радника које се односе на лоше услове, али и на неисплаћивање прековременог рада. Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Србије Родољуб Шабић упозорио је пре неколико дана да је предузеће Перутнина Птуј-Топико из Бачке Тополе недозвољено обрађивало податаке о личности приликом полиграфског испитивања 17 запослених, како би се открили кривци за крађу меса.

Резултати добри, али не и довољни

Пише: А. Милошевић

* Без реформи јавни дуг би за две године пробио 86 одсто БДП-а * Уз најављене мере јавни дуг би био испод 60 одсто БДП-а тек 2025. године * Репорте у просвети и здравству треба да подигну квалитет а тек потом да се тражи простор за уштеду * Плате морају да остану замрзнуте и у 2017, а пензије и у 2018. години, сматра Фискални савет

Србија ће ову годину завршити у знатно бољој финансијској кондицији него што је планирано, са буџетским дефицитом од само 2,5 одсто и истим толиким привредним растом.

Ипак, ни такви резултати нису довољни да дугорочно изађемо из проблема. Србији је потребно да до 2019. дефицит смањи на 0,5 одсто БДП-а и да сваке године остварује већи раст - бар три одсто у 2017, а касније по четири процента и више. То су укратко поруке Фискалног савета, изнете у анализи досадашњих ефеката фискалне консолидације, која траје већ годину и по дана.

Срж извештаја чини оцена да су постигнути резултати задовољавајући, па и више од тога, али да и поред тога нису довољни.

Рецимо, планирани дефицит за ову годину био је четири одсто БДП-а, а пошто ће вероватно бити постигнут мањак од само 2,5 одсто, то значи да је уштеђено око пола милијарде евра преко плана. Нису то све трајне уштеде, али више од 300 милиона евра јесу и то је и према оцени Фискалног савета одличан резултат. То се трајно односи на то што је држава успела да обезбеди раст пореских прихода, односно бољу наплату пореза, што даље значи да и борба против сиве економије почиње да даје ефекте. Али, друге ствари касне. Репорте јавних предузећа, отпуштања у јавном сектору и приватизација.

Колико је битно да Србија стигне до тих 0,5 одсто дефицита у 2019. показује крива коју је израдио Фискални савет, а према којој ће јавни дуг Србије остати практично на садашњем неодрживом нивоу од 78 одсто БДП-а, чак и ако бисмо бележили релативно скроман годишњи дефицит од 2,5 одсто. Ако никакве реформе јавних предузећа не бисмо спровели, јавни дуг би већ за две године пробио 86 одсто БДП-а, а ако бисмо и постигли жељених 0,5 одсто дефицита до 2019. године, јавни дуг би пао испод 60 одсто БДП-а тек 2025. године. Ако бисмо уместо 0,5 одсто постигли дефицит од 1,5 одсто, на тих 60 одсто би дошли тек 2030. године. Иначе законска граница у Србији је 45 одсто.

Да би се предложено и остварило потребне су нове оштре мере. Плате морају да остану замрзнуте и у 2017, а пензије и у 2018. години. Из јавног сектора мора да оде 20.000 до 30.000

људи. Јавне инвестиције морају да се повећају на бар четири процента, јер Србија тренутно за те намене издваја тек три одсто БДП-а, а друге земље бар четири до 4,5 процента.

Половина уштеда - што одговара вредности од 1,8 одсто БДП-а, мора да се постигне реформама у јавним предузећима и у Пореској управи. На терену то значи отказима у фирмама као што су ЕПС, Железнице итд. Такође, потребно је решити се гаранција даваних јавним предузећима и не понављати праксу давања нових гаранција крајем године, што је ризик на који Фискални савет посебно упозорава. Ту се као ризик наводи дуг Петрохемије према НИС-у од 85 милиона евра, дугови РТБ Бора и других предузећа и пресуде из Стразбура које се односе на плате бивших радника у друштвеним предузећима и стару девизну штедњу БиХ.

Како наводе у Савету, око 0,8 одсто БДП-а уштеда доћи ће елиминацијом субвенција у Ресавици и можда Железници и отплатом гаранција у Србијагасу, Галеници и другим предузећима.

Фискални савет подсећа и на лоше резултате у просвети и здравству, али не позива на аутоматске отказе у овим делатностима.

- Потребне су не толико фискалне уштеде, колико подизање квалитета услуга, што води привредном расту. Наметнута рационализација, без реформи и доброг плана је потенцијално веома опасна. Треба покренути реформе, па ако се испостави да има вишкова, отпустити их, а не обратно - наводи се у препорукама Савета.

Реформа Пореске управе је такође један од кључних стубова стратегије за смањење дефицита. Тако би по мишљењу Савета, променом структуре запослених, односно повећањем броја инспектора и смањењем разних непореских надлежности ПУ, сива економија могла да буде сузбијена довољно да на средњи рок Србија по том основу оствари раст прихода од један одсто. Инвестиције су кључ успеха консолидације и то како приватне тако и јавне. Тренутни ниво инвестиција у Србији износи 18 одсто БДП-а, а пожељан ниво је од 20 до 25 одсто. Притом, акценат треба да буде на приватним улагањима, за шта је битан и макроекономски и ужи пословни амбијент. Дакле, низак дефицит, мањи јавни дуг, али и добра инфраструктура, образовани људи (да не бисмо били само земља јефтине радне снаге), ефикасно судство, ниска корупција, итд.

Јавни приходи су за 60 до 65 милијарди динара већи од планираних, а расходи су у складу са планом, али уз веће инвестиције од плана, што је добро и мање отпремине, што је лоше, јер указује на кашњење са рационализацијом у јавном сектору.

Добар тренд

Још једна добра ствар по питању привредног раста у овој години јесте његова структура. Наиме, раније у годинама у којима је Србија остваривала добар раст БДП-а, то је углавном био резултат неке велике појединачне инвестиције (Фијат, НИС, Мобтел). Сада, таквих инвестиција нема, већ је раст БДП-а производ великог броја мањих улагања и раст нето извоза, што је далеко квалитетнији и одрживији вид развоја економије.

Уштеде у социјалу

Тренутно је Србија међу рекордерима по висини камата које плаће, јер на то иде чак 3,5 одсто БДП, или 1,2 милијарде евра. У Фискалном савету кажу да је добро што се та ставка смањује и предлажу да уштеђени новац буде употребљен за социјална давања оним категоријама угроженог становништва које тренутно нису обухваћене државном помоћи.

Касне реформе, инвестиције, наплата...

Кашњење у реформи јавних предузећа је озбиљан проблем на који указује Фискални савет. Како се наводи, у ЕПС-у нема смањења броја запослених, јер је предвиђено да до краја године из те фирме оде само 1.000 људи, а неизвесно је и да ли ће струја поскупети ове године, као што би требало у складу са договором са Међународним монетарним фондом. Због припајања предузећа ЕПС-у и нових 1.700 радника, испада да је цело претходно повећање цене струје "појело" то што је у ЕПС-у повећана маса за зараде.

ЕПС, како се наводи, још и недовољно инвестира, а профит од шест милијарди динара, исказан у 2015, како оцењује Савет, добрим делом је резултат књижења репрограма дугова неплатишама.

За Србијагас се наводи да су бољи резултати које то предузеће остварује само привремени због ниске цене гаса и топле зиме, а да чак и са наплатом потраживања од 80 одсто, колико се сада процењује да ће бити остварено, Србијагас бележи губитке, тако да би једини спас био када би Србијагас наплатио старе дугове од топлана.

За Железнице се наводи да су најдаље одмакле у реструктурирању, али да још нису почеле да спроводе план смањења броја запослених за 2.700 у овој години. Такође, наводи се и да буџетиране субвенције неће бити довољне за плате и отпремнине, осим "ако се преусмере средства за учешће у кредиту".

Просечна плата 377 евра - неко заради за месо, а неко за купус

Аутор: Љ. Малешевић

Сваког месеца након што Републички завод за статистику саопшти податке о просечној републичкој плати и зарадама по локалним самоуправама, велики број радника буде затечен цифром која се исказује као њихова просечна зарада, уз тврдњу да толико плату немају ни сну. Тако је и овога пута када је РЗС саопштио да је просечна јунска плата 377 евра, односно 46.450 динара. Тим пре што и званична статистика исказује да око 30.000 радника не прима плату, затим да 28.683 њих има плату до 20.000, а између 20.000 и 25.000 динара 29.463. Дакле, готово 100.000 радника по званичној статистици или нема ништа или има мање од 200 евра месечно.

Међутим, када се погледа даља статистика зарада, види се да у Србији, без обзира на то што се радници који раде за минималац или без њега у томе не проналазе, има велики број оних чија су примања већа од 45.000 динара, што је отприлике просечна републичка плата. Тако плату између 45.000 и 65.000 има 281.376 запослених, ону од 65.000 до 85.000 њих 153.840, док од 85.000 до 110.000 динара месечно прима 85.752 запослених. Између 110.000 и 150.000 динара месечно прима 57.806 запослених, а више од 150.000 њих 44.821. Управо ти који примају просечну зараду и већу од ње заправо „подижу” републички просек у којем нестају они који или не примају плату или примају минималац.

Уколико се пак погледа ко има велике плате у Србији које доприносе томе да и укупан просек зарада буде далеко већи од онога што обичан радник прима, види се да реч углавном о саветницима, програмерима, консултантима, менаџерима... Тако су прошлог месеца највећу плату – 155.327 – имали запослени у области управљачке делатности и саветовања, а нешто мање од њих – 155.215 динара – примили су запослени у ваздушном саобраћају. Добре зараде имају и запослени у услужним делатностима у рударству – 147.153 динара, док програмери и консултанти зарађују 147.106 динара.

Просечна јунска зарада у пољопривреди, шумарству и рибарству била је 39.003, у рударству – али они који раде на експлоатацији угља – 74.419, у прерађивачкој индустрији 44.952 динара. Но, у прерађивачкој индустрији највише зарађују запослени у производњи кокса и деривата нафте – 105.528 динара месечно, а запослени у производњи дуванских производа 102.879.

За разлику од њих, запослени у услугама смештаја и исхране прошлог месеца у просеку су имали 27.935 динара, а туристички радници свега 20.461 динара, што је неколико хиљада динара мање и од минималца.

Како статистика не раздваја оне који „једу само месо” од оних којима остаје „само купус”, произлази да просечне плате у Србији расту. То што се највећи део радника не проналази и не уклапа у просечне зараде у својој општини не значи да оне нису толике и да не постоји одређени број запослених који прима не само просек него и много више од тога. Проблем је у томе што су радничке зараде – а синдикати тврде да чак 400.000 запослених месечно прима минималац – мале, без обзира на то да ли раде у државном или приватном сектору.

Санак пусти

Чак и уколико се узме у обзир синдикални податак да неколико стотина хиљада радника месечно прима минималац, па и мање од њега, неспорна је чињеница да у Србији има и запослених који сваког месеца имају и више од 1.000 евра. Када се узме у обзир оних 200 евра, за колико ради велика већина српских радника, како код домаћих тако и код страних компанија, и 1.000 евра које добијају разни саветници, менаџери, програмери, консултанци, онда је просек негде између и тако се долази до статистички исказаних 377 евра просечне јунске зараде у Србији. Статистика је сурово набрајање чињеница и извлачење просека, а колико је оно праведно, најбоље осећају они који живе у локалним самоуправама с великим просечним зарадама о којима не могу ни да сањају.

Инспекција у "Перутнини Птуј": Полиграф није за запослене

Извор: Танјуг

Инспектор рада је послодавцу у предузећу "Перутнина Птуј-Топико" у Бачкој Тополи указао је да запослени нису дужни да се подвргавају полиграфском тестирању, а због одбијања да то учине, не смеју да трпе штетне последице. У том колективу је, због нестајања робе из складишта, спроведено полиграфско испитивање неких запослених.

Инспектор рада је послодавцу скренуо пажњу да је полиграфско испитивање дозвољено у кривичним поступцима и да могу да га врше само овлашћена лица, док у области радног права овај облик утврђивања истинитости навода није предвиђен, саопштило је Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

У саопштењу се наводи да је инспектор рада Одсека инспекције у Суботици, који је извршио инспекцијски надзор из области радних односа код послодавца "Перутнина Птуј-Топико" д. о. о. Бачка Топола, на основу изјава затечених радника и предочене документације, утврдио је да је, због тога што је дуже време из складишта нестајала роба, о чему је обавештавана и полиција у Бачкој Тополи, послодавац одлучио да се један број запослених, укупно њих 18, подвргне тестирању на полиграфу.

Седамнаест запослених је дало сагласност на полиграфско испитивање, а један радник Д. Л. није прихватио, те није ни испитиван на полиграфу. Испитивање је обављено је 21. јуна. Овакво испитање послодавац није утврдио Колективним уговором, нити уговорима о раду, нити је оно предвиђено Законом о раду.

Са запосленим Д. Л., који је анексом уговора о раду 2. јуна распоређен са радног места "виљушкареста" на радно место "живински радник", што је прихватио, споразумно је прекинут радни однос и 12. јула је одјављен са обавезног социјалног осигурања.

Председник репрезентативног синдиката у предузећу је инспектору рада рекао да је синдикат био упознат са испитивањем запослених на полиграфу, али да се ни један радник није обратио синдикату за заштиту.

Изјавио је и да га је радник Д. Л. обавестио да ће одбити испитивање на полиграфу и да ће дати отказ, наведено је у саопштењу Министарства.

ОТКРИВАМО Плате у јуну подигао јавни сектор

Аутор: Соња Тодоровић

И поред забране повећања плата, оне су у јавном сектору, чини се, ипак повећане. На то указује податак да је просечна зарада прошлог месеца у Србији повећана за 3,9 одсто у односу на исти период прошле године и износи 46.450 динара.

Економски критичар Љубомир Маџар за "Блиц" објашњава да постоје саме две опције које су довеле до већих зарада у јуну.

- Први је да је овај раст због повећаних зарада у јавном сектору. Ако је то тако, онда је то неодговорно понашање. По нас то никако неће бити добро, јер привреда, која је и у овако у лошем стању, то неће моћи да издржи. Са друге стране, ако је на пораст просечне плате утицало повећање зарада у приватном сектору, онда је то здрав раст - истиче Маџар.

Највеће зараде

Сурчин 83.266

Костолац 73.822

Лазаревац 65.747

Нови Београд 64.844

Стари град 63.678

Да су ипак, порасле плате у јавном сектору упућују и најновији подаци Републичког завода за статистику, по којима и ове године прва два места заузимају општине Сурчин и Костолац, које су седишта неких од највећих јавних предузећа. Другим речима јасно је да су плате на аеродрому "Никола Тесла", "Ер Србије" и предузећа за подземну експлоатацију "Костолац" и поред законске забране повећања то ипак урадиле. Стручњаци тврде да оваква пракса може бити погубна за јавне финансије.

- Не пише нам се добро. Јавна предузећа су одавно подивљала, нико их не контролише и сада су решили да повећају плате - упозорава Маџар.

Најниже зараде

Жабари 23.683

Уб 24.233

Гаџин Хан 26.159

Прибој 26.679

И Небојша Атанацковић из Уније послодаваца Србије има сличамн став. Он за "Блиц" каже да они у овом тренутку немају потврду да је плата у приватном сектору скочила.

- Тешко је то сада рећи. Постоје фирме које су блокиране и пред стечајем, и оне које добро послују, али је питање да ли је у просеку зарада скочила. Ми тренутно радимо анализу тржишта рада па ћемо видети у каквој је позицији заиста реалан сектор - каже Атанацковић. Фискални савет раније је упозорио да се реформа Електропривреде Србије не спроводи, те да су највећи проблеми ЕПС-а превелик број запослених и велике плате, које су, уместо да буду смањене, у 2015. још и повећане.

- То је непримерено јер ово јавно предузеће има дуг од милијарду евра. Од претходног повећања цене струје за седам одсто, тек три одсто припало ЕПС-у, али се и то по свему судећи, прелило на повећање плата запосленима - каже се у извештају Фисјкалног савета.

Највише у Сурчину, најмање у Жабарима

Подаци Републичког завода за статистику показује да су највеће просечне зараде за јун у Србији исплаћене запосленима у београдској општини Сурчин - 83.266 динара, а најнижа запосленима у Жабарима - 23.683 динара. У врху по висини плата после Сурчина, следи Костолац где су запослени примили 73.822 динара, затим запослени у београдским општинама Лазаревац - 65.747 динара, Нови Београд - 64.844 и Стари Град - 63.678 динара.

Међу општинама са најнижим платама, осим Жабара су Уб где је просечна плата 24.233 динара, Гаџин Хан - 26.683 и Прибој где месечно зарађују 26.679 динара.

Највише се зарађује у информисању и комуникацијама

Посматрано по делатностима, највеће просечне плате имали су запослени који раде у информисању и комуникацијама где је просечна зарада 86.307 динара, у финансијској делатности зарађују 80.122, у снабдевању електричном енергијом 77.209, док у рударству просечно примају 73.282 динара.

Најмање зарађују запослени који се баве услугама смештаја и исхране 27.935 динара, у трговини месечно добијају 34.616 и људи који се баве административном делатношћу - 35.782 динара.

Укидање монопола на погребне услуге треба да смањи цене

Извор: Н1

Нови Закон о комуналним делатностима доноси новине које се односе на погребне услуге. Министарство грађевинарства, у чијем су комуналне делатности ресору, кажу да је главна новина то што ће бити укинут монопол јавних предузећа. Погребним услугама ће потпуно равноправно моћи да се баве и приватна и јавна погребна предузећа која буду испунила услове. Нови прописи погребнике ће оставити на старом трону најсигурнијих бизнисмена. Када измене Закона о комуналним делатностима угледају светлост дана, тада ће парчиће сигурно зарађеног хлеба **равноправно морати да деле јавна и приватна погребна предузећа**.

Овим другима је, према речима Сенише Мандића из Удружења приватних погребника Србије, лакнуло. "Реално ми смо радили мимо Закона. Јер, Закон из 2011. је изричито забрањивао да ми вршимо превоз и чување покојника што су две основне делатности у нашем послу", подсећа Мандић.

Дакле, актуелни Закон се баш и не примењује, јер приватни погребници раде што не би смели. Најављене новине ће их из зато с јавним, по праву, ставити раме уз раме. Тако ни управљање гробљима више неће бити искључиво у рукама јавних комуналних предузећа.

Убудуће, општине ће моћи да приватницима повере одржавање гробаља, али и сам покоп и евентуалну есхумацију. Укратко, на повлашћени положај тзв. државних комуналних предузећа ставља се тачка.

У београдском, уједно и највећем јавном комуланом предузећу за погребне услуге у Србији, кажу да немају текст измена Закона о комуналним делатностима, па самим тим спорне измене не могу објективно и квалификовано да коментаришу.

Нови Закон чека нову владу, па иде у Скупштину. Потом ће сви погребници морати да прођу кроз лупу надлежног Министарства грађевинарства, те добију или не решење о раду. У игри ће тако остати само они, било јавни, било приватни гробари који испуне високе стандарде чувања и превоза покојника. Грађани зато могу да очекују квалитетнију услугу, каже државна секретарка у Министарству грађевинарства Александра Дамњановић.

“Али, не само то, овде се уводе практично елементи тржишне економије, укида се монопол јавног сектора у овом делу и у крајњој линији, поред неке сигурности корисника требало би да доведе и до смањења цене тих комуналних услуга”, очекује Дамњановић.

Измене на тржиште уводе и гробља за љубимце, а у влади као следећи корак најављују и посебан Закон о сахрањивању. На удару тог акта биће 50 одсто нелегалних гробаља колико се спекулише да их у Србији има.